

Паушално опорезивање адвокатске делатности

Тренутно стање и осврт на начин опорезивања почев од 01.01.2023.

БЕОГРАД АВГУСТ 2022. године

Наше мишљење

Након детаљне анализе можемо закључити да са гледишта адвокатске делатности увођење нове Уредбе није утицало на значајно повећање пореских оптерећења за адвокате који паушално плаћају порезе и доприносе. Исто тако је повећало сигурност и предвидивост обавеза у периоду од 2020. године до 2022. године.

Оно што у овом тренутку можемо издвојити као једино спорно што може утицати на повећање обавеза већег броја адвоката је члан 6 Уредбе који између осталог каже:

*„У случају да се као резултат промене начина утврђивања паушалног пореза утврђени износ основице повећа за више од 10% у односу на износ утврђен за претходну годину, примењиваће се повећање од 10% годишње док износ обавезе не достигне износ који је у складу са новим начином обрачуна, **закључно за 2022. годину.**“*

У складу са нашом анализом предлажемо Адвокатској Комори Србије да упути допис Министарству Финансија у којем би дала предлог измене горе наведеног члана и то на начин да гласи:

„У случају да се као резултат промене начина утврђивања паушалног пореза утврђени износ основице повећа за више од 10% у односу на износ утврђен за претходну годину, примењиваће се повећање од 10% годишње док износ обавезе не достигне износ који је у складу са новим начином обрачуна.“

* (брише се „закључно за 2022. годину“).

Основе концепта новог система паушалног опорезивања који је у примени од 2020. године

У складу са Уредбом о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности (у даљем тексту: Уредба) која је на снази почев од 01.01.2020. године примењен је нови начин опорезивања обвезника који паушално плаћају порез на доходак грађана и доприносе за обавезно социјално осигурање. Предложена формула за обрачун пореске основице се заснива на два кључна критеријума и на неколико елемената која имају корективну улогу.

Критеријуми: полазна основица за општину и коефицијент делатности

Сви предузетници су разврстани по шифрама делатности коју обављају. На бази тога је за сваку шифру делатности утврђен посебан коефицијент делатности који одражава њену процењену профитабилност, а израчунава се на нивоу Републике Србије као просечна основица за све обвезнике у оквиру једне делатности која се ставља у однос са просечном основицом за све делатности.

Полазна основица за обрачун висине фискалних обавеза обвезника представља пондерисана просечна зарада у Републици Србији, граду, општини, односно у више општина у случају града Београда. Ова просечна пондерисана зарада се израчунава тако што се просечна месечна зарада множи са бројем запослених, а затим се дели са укупним бројем становника у Републици, том граду или општини. На овај начин се добија вредност полазне основице која одговара реалној економској снази општине или града.

Корективни елементи: коефицијент зоне (није примењиво за адвокатску делатност), старост обвезника и дужина бављења адвокатском делатношћу, умањена радна способност и ограничавање највећег годишњег повећања обавеза (није примењиво за 2023. годину).

Уредба је препознала да је на самом почетку теже остварити приходе па је увела додатне олакшице за адвокате који почињу са обављањем адвокатске делатности. Те олакшице предвиђају умањење пореских обавеза у првој години пословања за 20%, у другој години пословања за 15% и у трећој години пословања за 10%. Поред тога за све оне који започињу самосталну делатност (у оквиру адвокатске делатности) уведена је додатна олакшица од 30% за све адвокате до 30 година старости. Ови коефицијенти се кумулативно сабирају тако да адвокат који започиње обављање самосталне делатности са нпр. 27 година у првој години ће имати 50% олакшицу, у другој 45%, а у трећој 40%.

Додатно, Уредба је препознала да адвокати који имају 60 или више година постепено смањују обим ангажовања и број клијената па је на основу тога увела за све оне који на дан 31. децембар године за коју се утврђује обавеза имају 60 или више година олакшицу од 30% у односу на укупан коефицијент за одређену општину.

У почетном периоду примене Уредбе обезбеђена је стабилност и предвидивост обавеза пореских обвезника које у прве три године могу да се увећају највише до 10% на годишњем нивоу.

Све горе наведено је представљало основу за израду апликативног софтвера који је омогућио аутоматизацију поступака утврђивања годишњих обавеза обвезника. Поступак припреме и достављања решења обвезницима је значајно поједностављен и убрзан што је умањило административне трошкове и олакшало остваривање права обвезника. Пореска управа је почела са доставом пореских решења свим обвезницима у електронско поштанско сандуче на порталу Е-управе. У пракси, а по информацијама којима располажемо, није било кашњења са издавањем решења и сви адвокати су добијали пореска решења почетком године за текућу годину.

У даљем тексту ћемо анализирати тренутно стање и ефекте ове Уредбе на бази података добијених од стране Пореске управе за адвокатску делатност. Напомињемо да су сви подаци добијени од стране Пореске управе заштићени и коришћени само за потребе анализе износа тренутних пореза и доприноса за адвокатску делатност (сви подаци су добијени без имена и броја у АКС који би могао да открије идентитет обвезника). На неколико примера (од адвоката од којих смо добили овлашћење) смо проверили тачност достављених података од стране Пореске Управе.

Напомињемо са смо у овој анализи највећи акценат ставили на максималне износе пореза и доприноса по појединим општинама, а пројекције које смо припремили за 2023. годину се такође односе на максималне износе по општинама. Сви адвокати који имају ограничавајући фактор од 10% раста пореске обавезе имају ниже износе пореза и доприноса у односу на износе који су наведени у нашим анализама што ћемо у неким деловима текста и у одређеним табелама специфицирати.

Квантитативни показатељи ефеката нове Уредбе

Израчунати коефицијент делатности

Као један од битних параметара које је Министарство Финансија узело у обзир био је укупан ефекат пореских оптерећења по шифрама делатности. Начин израчунавања коефицијента који је одређен за сваку делатност је јасно дефинисан у Уредби али уз коришћење података којима располаже само Пореска управа, па није било могуће извршити прерачунавање математичке исправности. Без обзира на претходно наведено сматрамо да је ***коефицијент који је одређен***

за делатност адвоката (правни послови) повољан са становиштва обвезника (адвоката) ако се узме у обзир коефицијент других делатности.

У табели испод су приказани коефицијенти појединих делатности где се подразумева висока стручна спрема и у којима се налази највећи број обвезника. Ако упоредимо коефицијент делатности за шифру 6910 у односу на остале приказане шифре можемо констатовати да је она знатно нижа. Извршено је упоређивање шифре делатности 6910 са другим шифрама које нису на овој листи и потврђено је да је коефицијент за правне послове (где спадају и адвокати) нижи у односу на друге делатности које захтевају високу стручну спрему (доктори, стоматолози, архитекте...).

Табела 1: Коефицијент делатности по шифрама

Делатност	Коефицијент 2022	Коефицијент 2023
Правни послови	2,165	2,102
Консултантске услуге	2,990	2,816
Рачунарско програмирање	4,126	4,025
Архитектонска делатност	2,899	2,730
Општа медицинска пракса	3,755	3,536
Стоматолошка пракса	3,519	3,314

Укупне пореске обавезе адвоката на територији Републике Србије

За потребе анализе смо на самом почетку издвојили и највећи део анализе посветили градовима/општинама које имају највећи број адвоката регистрованих на својој територији. Напомињемо да смо све општине у Београду (и градске и приградске) третирали као територију града Београда. Исто је урађено и за Ниш где су све општине третиране као једна.

У табели испод смо издвојили адвокате из 9 највећих градова/општина као и проценат њиховог учешћа у укупном броју адвоката који паушално плаћају порезе и доприносе у Републици Србији. Из табеле се може закључити да је тај број у три највећа града (Београд, Нови Сад и Ниш) нешто више од 60% укупног броја адвоката у Републици Србији. Исто тако ћемо у тексту даље видети да су два од ова три града и територије са највећим износом пореског оптерећења.

Табела 2: - Број адвоката паушалаца по општинама

Град	Број адвоката - паушалаца	Процент
Београд	4.384	44,07%
Нови Сад	1.044	10,49%
Ниш	601	6,04%
Крагујевац	341	3,43%
Лесковац	195	1,96%
Врање	157	1,58%
Крушевац	151	1,52%
Чачак	146	1,47%
Шабац	142	1,43%
Остали	2.787	28,02%
Укупно	9.948	100%

Након тога смо урадили анализи максималног износа пореског оптерећења у овим општинама. Износе који су наведени у табелама испод плаћају адвокати који не примењују ни један коефицијент горе наведених умањења, нити имају ограничавајући фактор од 10% који је предвиђен Уредбом.

Највећи износ максималног пореског оптерећења је у Београду и износи РСД 46.262 на месечном нивоу. После Београда већи износ имају Нови Сад РСД 38.371 и Ниш 29.299. Напомињемо још једном да су ово општине са највећим бројем регистрованих адвоката који порез плаћају паушално.

Табела 3: Износи пореског оптерећења за општине са највећим бројем адвоката

Град	Полазна основица	Коефицијент	Основица	Порези и доприноси
Београд	46.402	2,165	100.460	46.262
Нови Сад	38.487	2,165	83.324	38.371
Ниш	29.388	2,165	63.625	29.299
Крагујевац	28.620	2,165	61.962	28.534
Лесковац	21.308	2,165	46.132	21.244
Врање	22.855	2,165	49.481	22.786
Крушевац	23.710	2,165	51.332	23.638
Чачак	26.528	2,165	57.433	26.448
Шабач	26.203	2,165	56.729	26.124

Након тога смо урадили процену максималног износа пореских обавеза у 2023. години узимајући у обзир следеће параметре:

- Предвиђени раст просечне зараде у 2022 у односу на 2021 годину (раст зараде представља параметар за полазну основицу) 12,44% (повећање на територији Србије у априлу 2022. у односу на април 2021. године)
- Коефицијент делатности који се примењује од 01.01.2023. за адвокатску делатност 2,102

Напомињемо да раст зарада није једини параметар за одређивање полазне основице већ се у обзир узимају и број становника и број запослених у одређеној општини али то нису подаци до којих је могуће прецизно доћи па их нисмо узели у обзир у овој калкулацији (такође ови параметри имају знатно мањи утицај на полазну основицу у односу на раст просечне зараде из разлога што су прилично константни).

Након примене горе наведених параметара израчунали смо предвиђене износе максималних пореских обавеза за адвокате у највећим општинама. Као што видите у табели испод предвиђен раст у 2023. години је 9,17% у односу на максималну пореску обавезу у 2022. години. Напомињемо да је пројекција направљена на основу раста просечних зарада у Републици Србији, а не по општинама како Уредба предвиђа из разлога недоступности тачних или приближно тачних података по свим општинама.

Табела 4: Пројекција износа пореских оптерећења за општине са највећим бројем адвоката у 2023. години

Град	Полазна основица	Коефицијент	Основица	Порези и доприноси	Раст у РСД	Раст у %
Београд	52.174	2,102	109.671	50.503	4.241	9,17%
Нови Сад	43.275	2,102	90.964	41.889	3.518	9,17%
Ниш	33.044	2,102	69.458	31.986	2.686	9,17%
Крагујевац	32.180	2,102	67.643	31.150	2.616	9,17%
Лесковац	23.959	2,102	50.361	23.191	1.948	9,17%
Врање	25.698	2,102	54.018	24.875	2.089	9,17%
Крушевац	26.660	2,102	56.038	25.806	2.167	9,17%
Чачак	29.828	2,102	62.699	28.873	2.425	9,17%
Шабац	29.463	2,102	61.930	28.519	2.395	9,17%

Даље у нашој анализи смо припремили списак 10 градова/општина са највећим и најмањим износом пореске обавезе у 2022 години. Овде такође наглашавамо да су у питању максимални износи обавеза за адвокате који немају корективне факторе за умањење нити ограничавајући фактор од 10% раста.

Као што се може видети из табеле испод највећи износ пореског оптерећења имају два економски најразвијена града у Републици Србији – Београд и Нови Сад. После њих виши ниво пореског оптерећења имају адвокати у Бору, Ужицу, Лајковцу и Пожаревцу.

Табела 5: Градови/општине са највећим износом пореских обавеза

Град	Полазна основица	Коефицијент	Основица	Порези и доприноси
Београд	46.402	2,165	100.460	46.262
Нови Сад	38.487	2,165	83.324	38.371
Бор	34.697	2,165	75.119	34.592
Ужице	31.962	2,165	69.198	31.866
Лајковац	30.777	2,165	66.632	30.684
Пожаревац	29.814	2,165	64.547	29.724
Ниш	29.388	2,165	63.625	29.299
Панчево	29.342	2,165	63.525	29.253
Ваљево	29.006	2,165	62.798	28.918
Инђија	28.965	2,165	62.709	28.878

Што се општина које имају најмањи ниво пореског ослобођења тиче можемо видети да су пореске обавезе у Прешеву, Тутину и Бујановцу испод 10.500 динара, док су обавезе у Новом Пазару, Бојнику, Сјеници нешто више.

Табела 6: Градови/општине са најмањим износом пореских обавеза

Град	Полазна основица	Коефицијент	Основица	Порези и доприноси
Босилеград	14.052	2,165	30.423	14.010
Кучево	14.006	2,165	30.323	13.964
Жабари	13.903	2,165	30.100	13.861
Ражањ	13.698	2,165	29.656	13.657
Сјеница	13.433	2,165	29.082	13.392
Бојник	13.353	2,165	28.909	13.313
Нови Пазар	12.705	2,165	27.506	12.667
Бујановац	10.401	2,165	22.518	10.370
Тутин	10.348	2,165	22.403	10.317
Прешево	8.463	2,165	18.322	8.437

У табели испод можемо видети максималан износ пореског оптерећења за све општине у којима постоје адвокати који паушално плаћају порез.

Табела 7: Пореске обавезе по градовима/општинама у Републици Србији

Општина	Полазна основица	Основица	Порези и доприноси 2022	Порези и доприноси 2023 - пројекција
Вождовац	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Врачар	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Звездара	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Земун	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Нови Београд	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Палилула	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Раковица	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Савски Венац	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Стари Град	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Чукарица	46.402,00	100.460,33	46.261,98	50.504,21
Лазаревац	43.276,00	93.692,54	43.145,41	47.101,85
Нови Сад	38.487,00	83.324,36	38.370,87	41.889,47
Бор	34.697,00	75.119,01	34.592,30	37.764,42
Ужице	31.962,00	69.197,73	31.865,55	34.787,63
Обреновац	31.921,00	69.108,97	31.824,68	34.743,00
Лајковац	30.777,00	66.632,21	30.684,13	33.497,87
Пожаревац	29.806,85	64.531,84	29.716,91	32.441,95
Ниш - Медијана	29.388,00	63.625,02	29.299,32	31.986,07
Ниш - Палилула	29.388,00	63.625,02	29.299,32	31.986,07
Ниш - Пантелеј	29.388,00	63.625,02	29.299,32	31.986,07
Ниш - Црвени Крст	29.388,00	63.625,02	29.299,32	31.986,07
Нишка Бања	29.388,00	63.625,02	29.299,32	31.986,07
Панчево	29.342,00	63.525,43	29.253,46	31.936,00
Ваљево	29.006,00	62.797,99	28.918,47	31.570,30
Инђија	28.965,00	62.709,23	28.877,60	31.525,67
Крагујевац	28.620,00	61.962,30	28.533,64	31.150,17

Општина	Полазна основица	Основица	Порези и доприноси 2022	Порези и доприноси 2023 - пројекција
Пећинци	28.315,00	61.301,98	28.229,56	30.818,21
Стара Пазова	27.902,00	60.407,83	27.817,81	30.368,70
Зрењанин	27.416,00	59.355,64	27.333,27	29.839,73
Сурчин	27.104,00	58.680,16	27.022,21	29.500,15
Горњи Милановац	27.021,00	58.500,47	26.939,46	29.409,81
Суботица	26.995,00	58.444,18	26.913,54	29.381,51
Темерин	26.836,00	58.099,94	26.755,02	29.208,46
Сремска Митровица	26.752,00	57.918,08	26.671,28	29.117,03
Вршац	26.720,00	57.848,80	26.639,37	29.082,20
Кикинда	26.717,00	57.842,31	26.636,38	29.078,94
Пирот	26.640,00	57.675,60	26.559,61	28.995,13
Чачак	26.528,00	57.433,12	26.447,95	28.873,23
Смедерево	26.298,00	56.935,17	26.218,65	28.622,90
Шабац	26.203,00	56.729,50	26.123,93	28.519,50
Гроцка	26.087,00	56.478,36	26.008,28	28.393,24
Бачка Паланка	26.066,00	56.432,89	25.987,35	28.370,39
Лучани	26.027,00	56.348,46	25.948,46	28.327,94
Пожега	25.854,00	55.973,91	25.775,99	28.139,64
Беоцин	25.152,00	54.454,08	25.076,10	27.375,58
Аранђеловац	25.087,00	54.313,36	25.011,30	27.304,84
Мајданпек	24.966,00	54.051,39	24.890,67	27.173,14
Барајево	24.964,00	54.047,06	24.888,67	27.170,96
Рума	24.950,00	54.016,75	24.874,71	27.155,72
Врбас	24.811,00	53.715,82	24.736,13	27.004,44
Младеновац	24.557,00	53.165,91	24.482,90	26.727,98
Бачки Петровац	24.551,00	53.152,92	24.476,92	26.721,45
Краљево	24.125,00	52.230,63	24.052,20	26.257,79
Прокупље	24.112,00	52.202,48	24.039,24	26.243,64
Трговиште	23.940,00	51.830,10	23.867,76	26.056,43
Крушевац	23.710,00	51.332,15	23.638,46	25.806,10
Сопот	23.599,00	51.091,84	23.527,79	25.685,29
Опово	23.305,00	50.455,33	23.234,68	25.365,30
Косјерић	23.294,00	50.431,51	23.223,71	25.353,32
Уб	23.287,00	50.416,36	23.216,73	25.345,71
Врање	22.855,00	49.481,08	22.786,04	24.875,51
Врањска Бања	22.855,00	49.481,08	22.786,04	24.875,51
Сомбор	22.663,00	49.065,40	22.594,61	24.666,54
Кладово	22.577,00	48.879,21	22.508,87	24.572,94
Љубовија	22.308,00	48.296,82	22.240,69	24.280,16
Чајетина	22.249,00	48.169,09	22.181,86	24.215,94
Сента	21.895,00	47.402,68	21.828,93	23.830,64
Ариље	21.778,00	47.149,37	21.712,28	23.703,30
Велика Плана	21.768,00	47.127,72	21.702,32	23.692,42
Ковин	21.758,00	47.106,07	21.692,35	23.681,53

Општина	Полазна основица	Основица	Порези и доприноси 2022	Порези и доприноси 2023 - пројекција
Оџаци	21.619,00	46.805,14	21.553,76	23.530,24
Рашка	21.587,00	46.735,86	21.521,86	23.495,42
Бајина Башта	21.414,00	46.361,31	21.349,38	23.307,12
Тител	21.351,00	46.224,92	21.286,57	23.238,55
Медвеђа	21.343,00	46.207,60	21.278,60	23.229,84
Лесковац	21.308,00	46.131,82	21.243,70	23.191,75
Жабалъ	21.251,00	46.008,42	21.186,88	23.129,71
Бечеј	21.178,00	45.850,37	21.114,10	23.050,26
Јагодина	21.177,00	45.848,21	21.113,10	23.049,17
Бачка Топола	21.034,00	45.538,61	20.970,53	22.893,53
Врњачка бања	20.990,00	45.443,35	20.926,66	22.845,64
Рача	20.896,00	45.239,84	20.832,95	22.743,33
Љиг	20.883,00	45.211,70	20.819,99	22.729,18
Мионица	20.783,00	44.995,20	20.720,29	22.620,34
Ириг	20.780,00	44.988,70	20.717,30	22.617,07
Лозница	20.739,00	44.899,94	20.676,42	22.572,45
Баточина	20.728,00	44.876,12	20.665,45	22.560,48
Кула	20.584,00	44.564,36	20.521,89	22.403,74
Владичин Хан	20.543,00	44.475,60	20.481,01	22.359,12
Брус	20.481,00	44.341,37	20.419,20	22.291,64
Нови Кнежевац	20.440,00	44.252,60	20.378,32	22.247,01
Топола	20.282,00	43.910,53	20.220,80	22.075,05
Србобран	20.218,00	43.771,97	20.156,99	22.005,39
Коцељева	20.137,00	43.596,61	20.076,24	21.917,23
Зајечар	20.109,00	43.535,99	20.048,32	21.886,75
Чока	20.010,00	43.321,65	19.949,62	21.779,00
Смедеревска Паланка	19.963,00	43.219,90	19.902,76	21.727,84
Нови Бечеј	19.939,00	43.167,94	19.878,83	21.701,72
Пландиште	19.930,00	43.148,45	19.869,86	21.691,93
Сурдулица	19.810,00	42.888,65	19.750,22	21.561,32
Ђуприја	19.801,00	42.869,17	19.741,25	21.551,52
Шид	19.797,00	42.860,51	19.737,26	21.547,17
Ђићевац	19.737,00	42.730,61	19.677,44	21.481,87
Ивањица	19.722,00	42.698,13	19.662,49	21.465,54
Ада	19.653,00	42.548,75	19.593,70	21.390,44
Сечањ	19.634,00	42.507,61	19.574,75	21.369,76
Дољевац	19.632,00	42.503,28	19.572,76	21.367,58
Владимирци	19.570,00	42.369,05	19.510,95	21.300,10
Житиште	19.549,00	42.323,59	19.490,01	21.277,24
Сокобања	19.411,00	42.024,82	19.352,43	21.127,04
Александровац	19.405,00	42.011,83	19.346,45	21.120,51
Куршумлија	19.352,00	41.897,08	19.293,61	21.062,83
Власотинце	19.338,00	41.866,77	19.279,65	21.047,59
Нова Варош	19.224,00	41.619,96	19.165,99	20.923,51

Општина	Полазна основица	Основица	Порези и доприноси 2022	Порези и доприноси 2023 - пројекција
Свилајнац	19.087,00	41.323,36	19.029,40	20.774,40
Алексинач	18.892,00	40.901,18	18.834,99	20.562,16
Алибунар	18.840,00	40.788,60	18.783,15	20.505,57
Трстеник	18.759,00	40.613,24	18.702,39	20.417,40
Бољевац	18.729,00	40.548,29	18.672,49	20.384,75
Апатин	18.664,00	40.407,56	18.607,68	20.314,01
Нова Црња	18.640,00	40.355,60	18.583,75	20.287,88
Мали Зворник	18.620,00	40.312,30	18.563,81	20.266,12
Прибој	18.563,00	40.188,90	18.506,99	20.204,08
Осечина	18.491,00	40.033,02	18.435,20	20.125,71
Параћин	18.482,00	40.013,53	18.426,23	20.115,92
Неготин	18.307,00	39.634,66	18.251,76	19.925,44
Богатић	18.226,00	39.459,29	18.171,00	19.837,28
Кањижа	17.989,00	38.946,19	17.934,72	19.579,33
Димитровград	17.783,00	38.500,20	17.729,34	19.355,12
Бабушница	17.757,00	38.443,91	17.703,42	19.326,82
Крупањ	17.736,00	38.398,44	17.682,48	19.303,97
Деспотовац	17.595,00	38.093,18	17.541,91	19.150,50
Мали Иђош	17.537,00	37.967,61	17.484,08	19.087,37
Књажевац	17.359,00	37.582,24	17.306,62	18.893,64
Пријеполје	17.309,00	37.473,99	17.256,77	18.839,22
Мерошина	17.107,00	37.036,66	17.055,38	18.619,36
Петровац на Млави	16.947,00	36.690,26	16.895,86	18.445,21
Голубац	16.879,00	36.543,04	16.828,07	18.371,20
Бач	16.759,00	36.283,24	16.708,43	18.240,59
Гаџин Хан	16.635,00	36.014,78	16.584,80	18.105,63
Ковачица	16.577,00	35.889,21	16.526,98	18.042,50
Блаце	16.567,00	35.867,56	16.517,01	18.031,62
Бела Паланка	16.519,00	35.763,64	16.469,15	17.979,38
Лебане	16.302,00	35.293,83	16.252,81	17.743,19
Велико Градиште	16.271,00	35.226,72	16.221,90	17.709,45
Бела Црква	16.115,00	34.888,98	16.066,37	17.539,66
Мало Црниће	15.125,00	32.745,63	15.079,36	16.462,14
Варварин	15.062,00	32.609,23	15.016,55	16.393,57
Жагубица	15.030,00	32.539,95	14.984,65	16.358,74
Сврљиг	14.762,00	31.959,73	14.717,46	16.067,05
Босилеград	14.052,00	30.422,58	14.009,60	15.294,28
Кучево	14.006,00	30.322,99	13.963,74	15.244,21
Жабари	13.903,00	30.100,00	13.861,05	15.132,11
Ражањ	13.698,00	29.656,17	13.656,67	14.908,98
Сјеница	13.433,00	29.082,45	13.392,47	14.620,56
Бојник	13.353,00	28.909,25	13.312,71	14.533,48
Нови Пазар	12.705,00	27.506,33	12.666,66	13.828,20
Бујановац	10.401,00	22.518,17	10.369,61	11.320,51

Општина	Полазна основица	Основица	Порези и доприноси 2022	Порези и доприноси 2023 - пројекција
Тутин	10.348,00	22.403,42	10.316,77	11.262,82
Прешево	8.463,00	18.322,40	8.437,46	9.211,18

Даље смо анализирали износ пореске обавезе за адвокате у односу на делатности за које се може израчунати коефицијент на основу јавно расположивих података и за које се не примењује коефицијент локације обављања делатности који може у великом обиму да утиче на пореску обавезу (нпр код стоматолошке или медицинске праксе локација ординације има некада и већи утицај на пореску обавезу него општина обављања делатности).

У обзир смо узели делатности код којих је износ пореских обавеза исти без обзира на град/општину обављања делатности (претпоставка Уредбе је да се ове делатности могу обављати на територији целе Србије без обзира на којој општини су регистроване). Можемо видети да је износ пореске обавезе за адвоката у Београду нешто виши него за обвезнике који су регистровани за консултантске делатности или архитектонску делатност, али нижи у односу на обвезнике који су регистровани за рачунарско програмирање. Обавезе адвоката у Новом Саду су нешто ниже у односу на ове наведене делатности. Док су обавезе адвоката у Нишу знатно ниже од обавеза које имају обвезници у овим делатностима.

Табела 8: Поређење адвокатске делатности са другим делатностима

Град/Општина	Правни послови	Консултантске услуге	Рачунарско програмирање	Архитектонска делатност
Београд	46.261,98	40.175,04	55.438,87	38.952,32
Нови Сад	38.370,87	40.175,04	55.438,87	38.952,32
Ниш	29.299,32	40.175,04	55.438,87	38.952,32

Као последњи део упоредне анализе узели смо податке о износима пореза и доприноса које се плаћају на зараду како би могли да видимо да ли је прелазак адвоката на личну зараду нешто што доноси уштеду у плаћању пореза и доприноса.

Анализом табеле долазимо до закључка да у случају да се адвокат одлучи за плаћање личне зараде уместо паушалног плаћања пореза и доприноса може доћи до веће уштеде у Београду па и у Новом Саду под претпоставком да се адвокат одлучи да себи исплаћује минималну зараду РСД 33.804,96 за месец који има 176 сати. Овде треба имати у виду да исплата личне зараде адвокату значи увећање других трошкова (као нпр. рачуноводство) и поред тога обавезу за плаћање пореза на приход на разлику између прихода и трошкова у висини од 10% на крају године. У случају да се адвокат одлучи да себи исплаћује већу нето зараду (нпр. просечну у Србији, просечну у Београду или нето 100.000 РСД) ту не постоји уштеда у односу на паушално опорезивање (осим евентуалног бенефита више пензије у будућности).

Табела 9: Поређење паушалног опорезивања са личном зарадом

Категорија	Порези и доприноси
Београд	46.262
Нови Сад	38.371
Ниш	29.299
Минимална зарада у Србији	19.009
Просечна зарада у Србији	44.455
Зарада 100.000 РСД нето	62.494
Просечна зарада у Београду	55.268

Као што смо навели у првом делу текста све горе наведене анализе су рађене на основу максималног износа пореских обавеза по одређеним градовима/општинама и оно што чека адвокатску делатност почев од 01.01.2023. године када у складу са Уредбом престаје да важи ограничавајући фактор раста од 10%.

Додатно би желели да истакнемо тренутну ситуацију у апсолутним бројевима у три највећа града у Србији који чине нешто више од 60% укупног броја адвоката који паушално плаћају порез у Републици Србији.

Из табеле можемо закључити да тек нешто више 3% адвоката плаћа тренутно највише износе пореских обавеза по градовима. Такође можемо видети да у Београду више од 75% адвоката има порески обавезу испод 30.000 РСД док је тај проценат у Новом Саду знатно већ и износи 88%. Такође видимо да је просечна обавеза адвоката који паушално плаћа порез на територији града Београда 25.465 РСД, док је та просечна обавеза у Новом Саду РСД 21.920, а у Нишу РСД 19.051.

Као што можемо видети у табели „бенефит“ ограничавајућег повећања од 10% у 2022. години користи 3.580 адвоката у Београду, 884 адвоката у Новом Саду и 441 адвоката у Нишу. Ако све то изразимо у процентима преко 80% адвоката у Београду и Новом Саду користи ово максимално увећање у складу са Уредбом.

Табела 10: Анализа просечног износа обавезе у три највећа града

Категорија	Београд	Нови Сад	Ниш
Укупно у граду/општини	4.384	1.044	601
Адвокати који плаћају максимални износ	109	39	28
Адвокати којима је основица повећана за 10% максимално	3.580	884	441
Адвокати који плаћају износ нижи од 30.000 РСД	3.345	915	601
Просечан износ обавеза у граду/општини	25.465	21.920	19.051

Закључак:

Из свега горе наведеног можемо закључити да са гледишта адвокатске делатности увођење нове Уредбе није утицало на значајно повећање пореских оптерећења за адвокате који паушално плаћају порезе и доприносе. Исто тако је повећало сигурност и предвидивост обавеза у периоду од 2020. године до 2022. године.

Оно што у овом тренутку можемо издвојити као једино што може утицати на повећање обавеза већег броја адвоката је члан 6 Уредбе који између осталог каже:

*„У случају да се као резултат промене начина утврђивања паушалног пореза утврђени износ основице повећа за више од 10% у односу на износ утврђен за претходну годину, примењиваће се повећање од 10% годишње док износ обавезе не достигне износ који је у складу са новим начином обрачуна, **закључно за 2022. годину.**“*

Из горе наведеног недвосмислено се може утврдити да ограничавајући фактор од 10% раста пореских обавеза важи закључно са 2022. годином и да ће почев од 2023. године, сви адвокати који немају умањења за године старости или године од протеча отпочињања обављања делатности, имати обавезу за плаћање пореза и доприноса у висини која је процењена у табели 7 ове уредбе. Као што се може видети из табеле 10 то значи да ће преко 80% адвоката у Београду и Новом Саду имати драстично увећање пореске обавезе.

Ово је наравно било предвиђено већ у само Уредби која је ступила на снагу 2019. године и детаљно објашњена у нашим претходним анализама и презентована на трибинама које је организовала Адвокатска Комора Србије уз напомену да је та обавеза већа за 50% у односу на износ који је тада презентован из разлога раста просечних зарада који је у периоду 2018.-2022. година износио 54,21% на територији Републике Србије.

У складу са свиме горе наведеним предлажемо Адвокатској Комори Србије да упути допис Министарству Финансија у којем би дала предлог измене горе наведеног члана и то на начин да гласи:

„У случају да се као резултат промене начина утврђивања паушалног пореза утврђени износ основице повећа за више од 10% у односу на износ утврђен за претходну годину, примењиваће се повећање од 10% годишње док износ обавезе не достигне износ који је у складу са новим начином обрачуна.“

* (брише се „закључно за 2022. годину“).

Oliver Andrun

The Accountant d.o.o.